

**VIJEĆE
EUROPSKE UNIJE**

**Bruxelles, 7. svibnja 2014.
(OR. en)**

9475/14

**Međuinstitucionalni predmet:
2013/0402 (COD)**

**PI 60
CODEC 1208**

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	14. svibnja 2014.
Za:	Odbor stalnih predstavnika
Br. preth. dok.:	8461/14 PI 40 CODEC 987 + COR1 + ADD1
Br. dok. Kom.:	17392/13 PI 178 CODEC 2842 + ADD 1-3
Predmet:	Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti neobjavljenih znanja i iskustva i poslovnih informacija (poslovne tajne) od neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja - Opći pristup

I. UVOD

1. Komisija je 28. studenoga 2013. podnijela nacrt prijedloga za nova pravila o zaštiti poslovne tajne od neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja. Pravna osnova nacrta direktive je članak 114. UFEU-a kojim se osigurava nesmetano funkcioniranje jedinstvenog tržišta.

2. Ovaj je prijedlog smješten u kontekst vodeće inicijative „Unija inovacija”, jedne od stupova „strategije Europa 2020.”, u okviru koje se Komisija obvezala stvoriti okružje pogodno za razvoj inovacija Unutar ovog okvira Komisija je usvojila sveobuhvatnu strategiju kako bi osigurala nesmetano funkcioniranje jedinstvenog tržišta za prava intelektualnog vlasništva. Tom se strategijom također obuhvaćaju područja koja nadopunjuju prava intelektualnog vlasništva (IPR), kao što je poslovna tajna.
3. Europski gospodarski i socijalni odbor dao je svoje mišljenje 25. ožujka 2014.
4. Europski nadzornik za zaštitu podataka dao je svoje mišljenje 12. ožujka 2014.
5. Europski parlament još nije započeo s raspravama.

II. POSTOJEĆE STANJE

1. Predsjedništvo je u siječnju 2014. započelo rasprave na razini sastanka radne skupine te se jasno pokazalo da je opći cilj nacrtu direktive predmet suglasnosti velike većine država članica koje su pozdravile ovu inicijativu. Održano je šest sastanaka radne skupine i rasprave se mogu sažeti na sljedeći način:

Države članice složile su se da je u nacrtu Direktive potrebno izričito navesti da bi nacionalno pravo moglo osigurati sveobuhvatniju zaštitu protiv nezakonitog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne od one koja se zahtijeva u nacrtu Direktive (vidi članak 1. drugi podstavak). Pritom se činilo potrebnim pojasniti da bi takva sveobuhvatnija zaštita trebala biti u skladu s određenim načelima, ograničenjima i zaštitnim mjerama predviđenima u tekstu kojima se želi osigurati pouzdan i ujednačen pravni okvir, posebno u pogledu prava tuženika.

Države članice složile su se da nacrt direktive ne bi smio zadirati u njihove nacionalne ovlasti u pogledu kaznenog prava. Države članice bile su zadovoljne tekstem članka 5. i početnom rečenicom uvodne izjave 8. koji se oboje odnose samo na pravna sredstva u okviru građanskog prava.

Države članice također su se složile da bi definicija poslovne tajne u nacrtu Direktive trebala biti u skladu s definicijom navedenom u Sporazumu Svjetske trgovinske organizacije o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (poznatom pod imenom Sporazum o TRIPS-u).

Države članice raspravljale su o postupanju koje bi se trebalo smatrati neovlaštenim pribavljanjem, korištenjem i odavanjem poslovne tajne (članak 3.). Iz te je rasprave proizašlo da, iako bi bio potreban element nepoštenog ponašanja, za postojanje neovlaštenog postupanja u slučaju primarnih počinitelja povrede (tj. onoga koji poduzme korake u cilju pribavljanja podataka, onoga koji prekrši obvezu povjerljivosti) ne bi trebali biti potrebni kriteriji namjernog postupanja ili nemara; ipak, u slučaju pasivnih primatelja informacija (trećih strana) načelno bi trebao biti potreban kriterij znanja da bi njihovo postupanje bilo neovlašteno (ne dovodeći u pitanje mogućnost da države članice ne zahtijevaju takav kriterij unutar svog nacionalnog prava u skladu s primjenom klauzule o minimalnom usklađivanju u članku 1.). Iz ove je rasprave također proizašlo da bi u članku 3. trebalo izbjegavati korištenje izraza posuđenih iz kaznenog prava (primjerice krađa, mito) te da bi takvo postupanje trebalo biti objektivno opisano.

Države članice raspravljale su o potrebi da se osigura da osobe neće biti odgovorne za pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne kada se to zakonom zahtijeva ili dopušta. To se između ostalog tiče slučaja u kojem javna tijela mogu biti ovlaštena prikupljati informacije za izvršavanje svojih dužnosti. To je dovelo do uvođenja novog stavka 1.a u članak 4.

Iz rasprave je proizašlo da bi se nekim mjerama, postupcima i pravnim sredstvima predviđenima u nacrtu Direktive trebalo bolje uzeti u obzir postojeća rješenja u nacionalnom građanskom pravu. To se posebno odnosilo na posljedice zlouporabe sudskih postupaka — članak 6. stavak 2. — i pitanje zastare — članak 7. Države članice također su smatrale da bi trajanje zastare trebalo biti produženo u odnosu na prijedlog Komisije.

Države članice utvrdile su da bi mehanizmi za očuvanje povjerljivosti informacija predviđeni člankom 8. trebali podlijegati dodatnim zaštitnim mjerama, zahtjevima i ograničenjima s ciljem jačanja pravne sigurnosti i punog poštovanja prava stranaka na pravedno suđenje.

Države članice složile su se da je neophodno nadležnim pravosudnim tijelima omogućiti više fleksibilnosti prilikom procjenjivanja potrebe za usvajanjem sudskih naloga (trajnih ili privremenih) i korektivnih mjera — članci 10 (2) i 12 (1).

Iz rasprava je proizašlo da bi države članice trebale biti u mogućnosti uspostaviti okvir kojime bi se više pogodovalo zaposlenicima u pogledu njihove odgovornosti za štetu u slučaju neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne – članak 13. stavak 1.

2. Nakon vijećanja u radnoj skupini od 10. travnja 2014. i pisanih primjedbi koje su poslala izaslanstva, Predsjedništvo je revidiralo kompromisni tekst prijedloga kako je navedeno u Prilogu ovom dokumentu.

Glavne promjene u odnosu na ovako objedinjen**početni** prijedlog odnose se na gore spomenuta pitanja u točki 6. te ukratko obuhvaćaju:

- potrebu za minimalnim usklađivanjem, što državama članicama omogućava da primjenjuju strože mjere (članak 1.),
- neovlašteno pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne (članak 3.) pri čemu je predstavljanje slučajeva neovlaštenog ponašanja pojednostavljeno te su u članak 4. o ovlaštenom pribavljanju poslovne tajne dodana pojašnjenja,
- produženje roka zastare na šest godina (članak 7.),
- očuvanje povjerljivosti tijekom sudskog postupka (članak 8.) pri čemu se novim tekstom uspostavlja ravnoteža između zaštite poslovne tajne i prava stranaka na pravično suđenje.
- odredbu o mogućoj predaji robe kojom je počinjena povreda dobrotvornim organizacijama, koja više nije obvezna u kompromisu (članak 11.3),
- naknadu štete i zaštitu zaposlenika (članak 13.).

III. ZAKLJUČAK

7. **Odbor stalnih predstavnika** poziva se da:

- postigne dogovor na temelju kompromisnog teksta predsjedništva navedenog u Prilogu ovoj napomeni;
- tekst općeg pristupa podnese **Vijeću za konkurentnost** 26. svibnja 2014.; i
- pozove Vijeće da
 - potvrdi dogovor o općem pristupu i
 - pozove predsjedništvo da otvori pregovore s Europskim parlamentom na temelju tog općeg pristupa, s ciljem postizanja dogovora u prvom čitanju.

Promjene u odnosu na dok 8461/14 označene su **podebljanim i podcrtanim slovima** i ...

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o zaštiti neobjavljenih znanja i iskustva i poslovnih informacija (poslovne tajne) od neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

[...] ²

djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

¹ SL C, , str. .

² ...

³ Stajalište Europskog parlamenta od (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od

budući da:

- (1) Poduzeća i nekomercijalne istraživačke institucije ulažu u stjecanje, razvoj i primjenu znanja i iskustva te informacija, što je glavna sastavnica gospodarstva temeljenog na znanju.

Ulaganjima u stvaranje i primjenu intelektualnog kapitala određuje se njihova konkurentnost na tržištu te povrat ulaganja, što je temeljna motivacija za poslovna istraživanja i razvoj.

Poduzeća koriste različita sredstva za prisvajanje rezultata svojih inovacijskih aktivnosti ako zbog otvorenosti nije moguće potpuno iskorištavanje ulaganja u istraživanje i inovacije. Jedno od njih je uporaba službenih prava intelektualnog vlasništva kao što su patenti, prava na dizajn ili autorska prava. Drugi je način zaštititi pristup i koristiti znanje koje je vrijedno subjektu, a nije opće poznato. Takvo znanje i iskustvo te poslovne informacije, koji su neobjavljeni i koji bi trebali biti povjerljivi, smatraju se poslovnom tajnom. Neovisno o njihovoj veličini, poduzeća smatraju da su poslovne tajne jednako vrijedne kao patenti i ostali oblici prava intelektualnog vlasništva te koriste povjerljivost kao instrument konkurentnosti poduzeća i upravljanja istraživačkim inovacijama, čime je obuhvaćen raznoliki niz informacija, koje uključuju ne samo tehnološka znanja već i komercijalne podatke kao što su informacije o klijentima i dobavljačima (koji mogu uključivati osobne podatke), poslovnim planovima ili tržišnom istraživanju i strategijama. Poslovna tajna stvaratelju omogućuje stjecanje dobiti od izuma i inovacija jer se njome štiti veliki opseg znanja i iskustva te komercijalnih informacija, kao nadopuna ili alternativa pravima intelektualnog vlasništva, te je stoga osobito važna za konkurentnost poduzeća i za istraživanje i razvoj i inovacijske rezultate.

- (2) Otvorene inovacije važan su pokretač stvaranja novog znanja te se njima podupire nastajanje novih i inovacijskih poslovnih modela koji se temelje na uporabi zajednički stvorenog znanja. Poslovna tajna ima važnu ulogu u zaštiti razmjene znanja među poduzećima i istraživačkim institucijama unutar i izvan unutarnjeg tržišta u kontekstu istraživanja, razvoja i inovacija. Zajednička istraživanja, uključujući prekograničnu suradnju, osobito su važna za povećanje razine poslovnog istraživanja i razvoja unutar jedinstvenog tržišta. Otvorene inovacije omogućuju novim idejama da se probiju na tržište zadovoljavanjem potreba potrošača i rješavanjem društvenih izazova. Na unutarnjem tržištu u okviru kojeg su ograničenja prekograničnoj suradnji svedena na najmanju moguću mjeru i suradnja nije narušena, intelektualnim stvaralaštvom i inovacijama trebala bi se poticati ulaganja u inovacijske procese, usluge i proizvode. Okruženje kojim se potiče intelektualno stvaralaštvo i inovacije važno je i za rast zaposlenosti i poboljšanje konkurentnosti gospodarstva Unije. Poslovna tajna ubraja se među najčešće oblike zaštite intelektualnog stvaralaštva i inovacijskog znanja i iskustva koje poduzeća koriste, no istodobno je postojećim zakonodavnim okvirom Unije ona u najmanjoj mjeri zaštićena u slučaju kada je neovlašteno pribavljaju, koriste ili odaju druge strane.

- (3) Inovacijska poduzeća izložena su u sve većoj mjeri i unutar i izvan Unije nepoštenim praksama kojima je cilj neovlašteno pribavljanje poslovnih tajni, kao što su krađa, neovlašteno umnožavanje, ekonomska špijunaža, kršenje zahtjeva o povjerljivosti. Nedavni razvoji situacije, kao što su globalizacija, veća eksternalizacija, duži nabavni lanci, veće korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija, pridonose povećanju rizika tih praksi. Neovlaštenim pribavljanjem, korištenjem i odavanjem poslovne tajne ugrožava se sposobnost zakonskog nositelja poslovne tajne da iskoristi prednost prvog ponuđača korištenjem rezultata svojih inovativnih nastojanja. Bez učinkovitih i usporedivih pravnih sredstava za zaštitu poslovne tajne u Uniji, umanjuju se poticaji za pokretanje inovacijskih prekograničnih aktivnosti na unutarnjem tržištu te se ne može iskoristiti potencijal poslovne tajne kao pokretača gospodarskog rasta i zapošljavanja. Stoga se obeshrabruju inovacije i kreativnost te se smanjuju ulaganja, što utječe na neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta te smanjenje njegova potencijala za poticanje rasta.
- (4) Na temelju međunarodnih nastojanja poduzetih u okviru Svjetske trgovinske organizacije u pogledu rješavanja tog problema sklopljen je Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (Sporazum o TRIPS-u). On među ostalim sadržava odredbe o zaštiti poslovne tajne u slučaju kada je neovlašteno pribavljaju, koriste ili odaju treće strane, koje predstavljaju zajedničke međunarodne standarde. Sve države članice kao i Unija obvezne su poštovati taj Sporazum koji je odobren Odlukom Vijeća 94/800/EZ⁴.

⁴ Odluka Vijeća od 22. prosinca 1994. o sklapanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskom krugu multilateralnih pregovora (1986. – 1994.) (SL L 336, 23.12.1994., str. 1.).

- (5) Unatoč Sporazumu o TRIPS-u zakonodavstvo država članica znatno se razlikuje u pogledu zaštite poslovne tajne u slučaju kada je neovlašteno pribavljaju, koriste ili odaju treće osobe. Primjerice, u svim državama članicama ne postoji nacionalno utvrđena definicija poslovne tajne i/ili neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne tako da zaštita nije lako dostupna i razlikuje se među državama članicama. Nadalje, ne postoji usklađenost u pogledu pravnih sredstava u okviru građanskog prava u slučaju neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne jer u svim državama članicama nisu dostupni nalozi o zabrani i sprječavanju aktivnosti protiv trećih strana koje nisu konkurenti zakonitom nositelju poslovne tajne. Države članice razlikuju se i u pogledu postupanja prema trećim stranama koje su u dobroj vjeri pribavile poslovnu tajnu, ali su tijekom korištenja saznale da su poslovnu tajnu pribavile od druge strane koja je prethodno neovlašteno pribavila tu poslovnu tajnu.

- (6) Nacionalni propisi razlikuju se i u tome mogu li zakoniti nositelji poslovne tajne zahtijevati uništenje robe koju se proizvele treće strane koje neovlašteno koriste poslovnu tajnu ili povrat odnosno uništenje svih dokumenata, spisa ili materijala koji sadržavaju ili kojima se primjenjuje poslovna tajna koja je neovlašteno pribavljena ili korištena. Nadalje, u mjerodavnim nacionalnim propisima o izračunu naknade štete ne uzima se uvijek u obzir neopipljiva narav poslovne tajne, čime se otežava dokazivanje stvarno izgubljene dobiti ili nepoštenog bogaćenja počinitelja povrede ako se ne može utvrditi tržišna vrijednost predmetne informacije. Svega se u nekoliko država članica omogućuje primjena apstraktnih pravila o izračunu naknade štete na temelju razumnog tantijema ili naknada koje bi se trebale platiti da je postojala licencija za korištenje poslovne tajne. Nadalje, propisima u mnogim državama članicama ne omogućuje se odgovarajuća zaštita povjerljivosti poslovne tajne ako nositelj poslovne tajne podnese prijavu u slučaju kada treća osoba navodno neovlašteno pribavlja, koristi ili odaje poslovnu tajnu, čime se smanjuje privlačnost postojećih mjera i pravnih sredstava te slabi postojeća zaštita.

- (7) Razlike u pravnoj zaštiti poslovne tajne koju osiguravaju države članice podrazumijevaju da unutar Unije ne postoji istovrijedna razina zaštite, što dovodi do rascjepkanosti unutarnjeg tržišta u tom području i slabljenja odvrćajućeg učinka propisa. Učinak na unutarnje tržište postoji u onoj mjeri u kojoj se takvim razlikama smanjuju poticaji poduzećima za pokretanje inovacijskih prekograničnih gospodarskih aktivnosti, uključujući partnersku suradnju u području istraživanja ili proizvodnje, eksternalizaciju ili ulaganja u drugim državama članicama, što bi ovisilo o korištenju informacija koje su zaštićene kao poslovna tajna. Prekogranično istraživanje i razvoj, kao i inovacijske aktivnosti, uključujući s njima povezanu proizvodnju i kasniju prekograničnu trgovinu, postaju manje privlačnima i težima unutar Unije, što isto dovodi do neučinkovitosti u području inovacija na razini Unije. Nadalje, veći poslovni rizici javljaju se u državama članicama s usporedivo nižom razinom zaštite, u kojima se poslovne tajne lakše krađu ili se na drugačiji način neovlašteno pribavljaju. Posljedica toga je neučinkovita raspodjela kapitala za inovacije kojima se potiče rast na unutarnjem tržištu zbog većih troškova zaštitnih mjera kako bi se nadoknadila neučinkovita pravna zaštita u nekim državama članicama. Time se pogoduje i aktivnostima nelojalnih konkurenata koji bi na temelju neovlaštenog pribavljanja poslovne tajne mogli robu proizvedenu na taj način proširiti na unutarnjem tržištu. Razlikama u zakonodavnim okvirima pridonosi se i uvozu robe iz trećih zemalja u Uniju putem ulaznih točaka sa slabijom zaštitom u slučajevima kada se dizajn, proizvodnja ili stavljanje na tržište te robe temelje na ukradenoj ili na drugačiji način neovlašteno pribavljenoj poslovnoj tajni. Općenito se tim razlikama dovodi u pitanje pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

- (8) Primjereno je predvidjeti propise na razini Unije kako bi se uskladili nacionalni zakonodavni sustavi radi osiguranja dostatne i usklađene razine pravnih sredstava u okviru građanskog prava na unutarnjem tržištu u slučaju neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne, **ne dovodeći u pitanje mogućnost da države članice osiguraju sveobuhvatniju zaštitu protiv neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne pod uvjetom da se poštuju zaštitne mjere kojima se štite interesi drugih strana.** U tu svrhu važno je utvrditi homogenu definiciju poslovne tajne, a da se pritom ne ograničava predmet koji se zaštićuje od neovlaštenog pribavljanja. Takvom bi definicijom stoga trebale biti obuhvaćene poslovne informacije, tehnološke informacije i znanja i iskustva ako postoji opravdani interes da se očuva povjerljivost i opravdana očekivanja o očuvanju te povjerljivosti. Takve informacije **ili** znanja i iskustva trebala bi stoga imati stvarnu ili potencijalnu komercijalnu vrijednost. Takve informacije ili znanja i iskustva imaju komercijalnu vrijednost, posebno u onoj mjeri u kojoj bi njihovo neovlašteno pribavljanje, korištenje ili odavanje moglo naštetiti interesima osobe koja njima zakonito upravlja budući da se time narušava njegov ili njezin znanstveni i tehnički potencijal, poslovni ili financijski interesi, strateške pozicije ili sposobnost tržišnog natjecanja. U načelu ta definicija ne bi trebala uključivati trivijalne informacije i ne bi se trebala odnositi na znanja i vještine koje zaposlenici steknu tijekom uobičajenog tijeka zaposlenja te koje su općenito poznate ili su lako dostupne osobama unutar krugova u okviru kojih se predmetne informacije obično koriste.

- (9) Važno je utvrditi i okolnosti na temelju kojih je pravna zaštita opravdana. Stoga je potrebno utvrditi postupanje i praksu koji se smatraju neovlaštenim pribavljanjem, korištenjem ili odavanjem poslovne tajne. [...] ⁵

⁵

...

(10) U interesu inovacija i jačanja tržišnog natjecanja, odredbama ove Direktive ne bi se trebalo uspostaviti isključivo pravo na znanja i iskustvo ili informacije koje se štite kao poslovna tajna. Stoga je i dalje moguće neovisno otkrivanje istog znanja i iskustva ili informacija. Obrnuti inženjering zakonski stečenog proizvoda zakonit je način pribavljanja informacija osim kada je drugačije dogovoreno ugovorom. Sloboda sklapanja takvih ugovora može međutim biti ograničena zakonom, kao u slučaju članka 5. stavka 3. Direktive 2009/24/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁶.

⁶ Direktiva 2009/24/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o pravnoj zaštiti računalnih programa, SL L 111, 5.5.2009., str. 16.

(10.a) (10.a) Nadalje, pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne ne bi se trebalo smatrati neovlaštenim kada je nametnuto ili dopušteno zakonom. Iz toga proizlazi da bi pribavljanje ili odavanje poslovne tajne od strane upravnih ili pravosudnih tijela u svrhu obavljanja njihovih dužnosti trebalo biti ovlašteno. Neovlaštenim odavanjem poslovne tajne ne smatra se ni kada institucije i tijela Unije ili nacionalna javna tijela odaju poslovne informacije koje posjeduju na temelju obveza iz Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ ili drugih propisa o javnom pristupu dokumentima ili o obvezama nacionalnih javnih tijela u pogledu transparentnosti. Pribavljanje i neovlašteno odavanje poslovne tajne u kontekstu ostvarivanja prava predstavnika radnika na informacije, savjetovanje i sudjelovanje u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom ili praksom, i kolektivne obrane interesa radnika i poslodavaca, uključujući suodlučivanje, također je isključeno iz opsega neovlaštenog pribavljanja, ne dovodeći u pitanje bilo koju obvezu povjerljivosti nametnutu primateljima tako stečenih informacija. Pribavljanje ili odavanje poslovne tajne u kontekstu zakonskih revizija koje se provode u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom također se ne bi trebalo smatrati neovlaštenim postupanjem.

⁷ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.)

(10.b) U medijima se četo objavljuju podaci ili informacije koje neka druga strana smatra poslovnom tajnom, no čije bi objavljivanje moglo biti u javnom interesu. Stoga je važno da se predviđenim mjerama i pravnim sredstvima ne ograniči ostvarivanje slobode izražavanja i informiranja (koja uključuje slobodu medija i pluralizam kako je utvrđeno člankom 11. Povelje Europske unije o temeljnim pravima) kada god je ono zakonito.

(10.c) Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na pravo socijalnih partnera da stupe u kolektivne ugovore, kada je to predviđeno na temelju zakona o radu, u pogledu obveze čuvanja poslovne tajne ili ograničavanja njezine uporabe te posljedica kršenja takvih obveza za stranku koja im podliježe, pod uvjetom da bilo koji takav kolektivni ugovor ne ograničava zaštitne mjere koje se odnose na iznimke u ovoj Direktivi kada je zahtjev za primjenom mjera, postupaka ili pravnih sredstava predviđenih ovom Direktivom za navodno pribavljanje, korištenje i odavanje poslovne tajne odbijen.

(11) U skladu s načelom proporcionalnosti, mjere i pravna sredstva namijenjena zaštiti poslovne tajne trebali bi biti prilagođeni ostvarenju cilja neometanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta za istraživanje i inovacije, a da se pritom ne ugrožavaju ostali ciljevi i načela od javnog interesa. U tom pogledu mjerama i pravnim sredstvima osigurava se da nadležna pravosudna tijela mogu objasniti čimbenike poput vrijednosti poslovne tajne, težine postupanja koja dovodi do neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne kao i učinke takvog postupanja. Trebalo bi se osigurati i da nadležna pravosudna tijela imaju diskrecijsko pravo procijeniti interese stranaka u sporu, kao i interese trećih strana, uključujući po potrebi i potrošače.

- (12) Neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta bilo bi ugroženo kada bi se predviđene mjere i pravna sredstva koristili za ostvarenje nezakonitih namjera koje nisu u skladu s ciljevima ove Direktive. Stoga je važno ovlastiti njihova pravosudna tijela da usvoje odgovarajuće mjere u pogledu zlorabe koju počinju tužitelji koji zlorabe postupak ili postupaju u lošoj vjeri i podnesu očigledno neutemeljene tužbene zahtjeve kako bi primjerice nepošteno odgodili ili ograničili pristup tuženika tržištu odnosno kako bi zastrašivali ili uznemiravali tuženika. Važno je i da se predviđenim mjerama i pravnim sredstvima ne ograniči prijavljivanje nepravilnosti. Stoga se zaštita poslovne tajne ne bi trebala odnositi na slučajeve u kojima je odavanje poslovne tajne u općem interesu ako se otkrije odgovarajuća povreda ili počinjeni prijestup.
- (13) Radi pravne sigurnosti i uzimajući u obzir da se od zakonskih nositelja poslovne tajne očekuje da izvršavaju obvezu u pogledu očuvanja povjerljivosti vrijednih poslovnih tajni i praćenja njihova korištenja, čini se primjerenim ograničiti **podnošenje tužbe ili** mogućnost djelovanja u cilju zaštite poslovne tajne na ograničeno razdoblje.

- (14) Mogućnost da bi se tijekom spora mogla ugroziti povjerljivost poslovne tajne često sprječava zakonske nositelje poslovne tajne da pokrenu sudski postupak u cilju zaštite svoje poslovne tajne, čime se ugrožava učinkovitost predviđenih mjera i pravnih sredstava. Stoga je potrebno utvrditi, primjenjujući odgovarajuće zaštitne mjere kojima se osigurava pravo na pošteno suđenje, posebne zahtjeve namijenjene zaštiti povjerljivosti poslovne tajne koja je predmet spora tijekom sudskog postupka koji je pokrenut u cilju njezine zaštite. Oni bi trebali uključivati mogućnost ograničenja kruga osoba koji imaju pravo pristupa dokazima i ročištima ili objave samo nepovjerljivih dijelova sudskih odluka. **Kada je krug osoba koje imaju pravo na pristup dokazima ili ročištima ograničen, najmanje jedna osoba sa svake strane i njezin odvjetnik ili predstavnik trebali bi biti dio tog kruga kako bi se osiguralo da pravo stranaka na pravično suđenje nije ugroženo. Također, u slučaju da je stranka pravna osoba, broj fizičkih osoba u tom krugu trebao bi biti takav da osigura odgovarajuću zastupljenost te pravne osobe.** Ta bi zaštita trebala biti na snazi i nakon što završi sudski postupak ako informacije koje se smatraju poslovnom tajnom nisu u javnoj domeni.

- (15) U slučaju kada treća strana neovlašteno pribavi poslovnu tajnu, to može imati razarajući učinak na zakonskog nositelja poslovne tajne jer kad se ta tajna jednom javno otkrije, njezin nositelj se više ne može vratiti u situaciju koja je prethodila gubitku poslovne tajne. Stoga je ključno predvidjeti brze, učinkovite i dostupne privremene mjere kojima se bez odgode prekida neovlašteno pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne, uključujući u slučajevima kada se takva poslovna tajna koristi za pružanje usluga. Taj bi pravni lijek trebao biti dostupan, a da se pritom ne čeka odluka o merituma predmeta, istodobno poštujući pravo na obranu i načelo proporcionalnosti te uzimajući u obzir značajke dotičnog predmeta. **U nekim slučajevima, navodnom počinitelju povrede može se, pod uvjetom pružanja jamstava, dopustiti da nastavi koristiti poslovnu tajnu ili da ju oda, ako postoji mali rizik da će ona ući u javnu domenu.** Mogu se zahtijevati i jamstva dostatna za financiranje troškova i štete koja je tuženiku nanесena neopravdanom prijavom, osobito u slučaju kada bi se odgodom nanijela nepopravljiva šteta zakonitom nositelju poslovne tajne.
- (16) Stoga je važno i predvidjeti i mjere sprječavanja daljnjeg neovlaštenog korištenja ili odavanja poslovne tajne, uključujući kada se takva poslovna tajna koristi za pružanje usluga. Kako bi mjere zabrane bile djelotvorne, u slučaju kada se zahtijeva vremensko ograničenje, trajanje njihove primjene trebalo bi biti dostatno da se uklone sve komercijalne koristi koje bi treća strana mogla ostvariti na temelju neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne. U svakom slučaju mjere te vrste ne bi se trebale primjenjivati ako su informacije koje su izvorno bile obuhvaćene poslovnom tajnom javno dobro zbog razloga za koje tuženik nije odgovoran.

- (17) Poslovna tajna može se neovlašteno koristiti za dizajn, proizvodnju ili stavljanje na tržište robe ili njezinih sastavnih dijelova, koja se može proširiti na unutarnjem tržištu, što utječe na komercijalne interese nositelja poslovne tajne i funkcioniranje unutarnjeg tržišta. U tim slučajevima i kada dotična poslovna tajna znatno utječe na kvalitetu, vrijednost ili cijenu predmetne robe ili na smanjenje troška, olakšavanja ili ubrzavanja postupaka proizvodnje ili stavljanja na tržište, važno je ovlastiti pravosudna tijela da nalože učinkovite i odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da se ta roba ne stavi na tržište ili da se ukloni s tržišta. Uzimajući u obzir globalni značaj trgovine, potrebno je i da te mjere uključuju zabranu uvoza te robe u Uniju ili njezino skladištenje za potrebe ponude ili stavljanja na tržište. Uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti, korektivne mjere ne bi nužno trebale podrazumijevati uništenje robe ako su dostupne druge održive mogućnosti, kao što je uklanjanje s robe svojstva kojom je počinjena povreda ili odlaganje robe izvan tržišta, primjerice donacijama dobrotvornim organizacijama.

- (18) Moguće je da je osoba poslovnu tajnu izvorno pribavila u dobroj vjeri te je tek u kasnijoj fazi, nakon što joj je izvorni nositelj poslovne tajne uručio obavijest, postala svjesna da je njezino poznavanje dotične poslovne tajne proizašlo iz izvora koji su neovlašteno koristili ili odali tu poslovnu tajnu. Kako bi se izbjeglo da se u okolnostima predviđenima korektivnim mjerama ili sudskim nalogima uzrokuje nerazmjerna šteta toj osobi, države članice trebale bi, u odgovarajućim slučajevima, predvidjeti mogućnost novčane naknade koja se kao alternativna mjera dodjeljuje oštećenoj strani, pod uvjetom da iznos te naknade ne premašuje iznos tantijema ili naknada koje bi se trebale platiti da je ta osoba dobila odobrenje za korištenje dotične poslovne tajne, za razdoblje u kojem je izvorni nositelj poslovne tajne mogao spriječiti korištenje poslovne tajne. Ipak, ako bi neovlašteno korištenje poslovne tajne podrazumijevalo povredu drugih propisa osim onih predviđenih ovom Direktivom ili ako bi se time vjerojatno uzrokovala šteta potrošačima, takvo neovlašteno korištenje ne bi se trebalo dopustiti.

- (19) Kako bi se spriječilo da osoba, koja je svjesno neovlašteno pribavila, koristila ili odala poslovnu tajnu odnosno koja je za to razumno trebala znati, ostvari korist takvim postupanjem te kako bi se osiguralo da, u mjeri u kojoj je to moguće, oštećeni nositelj poslovne tajne ima isti položaj kao da se takvo postupanje nije ni dogodilo, potrebno je osigurati odgovarajuću naknadu štete pretrpljene zbog neovlaštenog postupanja. Prilikom izračuna iznosa naknade štete koja se dodjeljuje oštećenom nositelju poslovne tajne trebali bi se uzeti u obzir svi odgovarajući čimbenici, kao što su gubitak zarade koju je imao nositelj poslovne tajne ili nepoštena dobit koju je ostvario počinitelj povrede te po potrebi moralna šteta koja je nanesena nositelju poslovne tajne. Kao alternativa, u slučajevima kada bi zbog neopipljive naravi poslovne tajne bilo teško utvrditi iznos stvarno pretrpljene štete, iznos odštete mogao bi se temeljiti na elementima kao što su tantijemi ili naknade koje bi se trebale platiti da je počinitelj povrede zatražio odobrenje za korištenje dotične poslovne tajne. Cilj nije uvesti obvezu propisivanja kaznene odštete već omogućiti naknadu štete utemeljene na objektivnom kriteriju, istovremeno uzimajući u obzir troškove koje je imao nositelj poslovne tajne, kao što su troškovi utvrđivanja i istraživanja. **Ova Direktiva ne utječe na nacionalna načela o odgovornosti za povredu službene dužnosti.**
- (20) U slučajevima koji se odnose na neovlašteno pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne, korisno je objavljivati odluke, uključujući po potrebi i istaknuto oglašivanje, kao dodatno sredstvo za odvraćanje budućih počinitelja povrede te radi podizanja svijesti šire javnosti, pod uvjetom da se objavom ne otkrije poslovna tajna ni da se nerazmjerno utječe na privatnost i ugled fizičkih osoba.

- (21) Djelotvornost mjera i pravnih sredstava dostupnih nositeljima poslovne tajne mogla bi se ugroziti u slučajevima nepoštovanja odgovarajućih odluka koje su donijela nadležna pravosudna tijela. Zbog toga je potrebno osigurati da ta tijela imaju primjerene ovlasti izricanja sankcija.
- (22) Kako bi se olakšala usklađena primjena mjera zaštite poslovne tajne, primjereno je osigurati sustave suradnje i razmjene informacija među državama članicama s jedne strane, te između država članica i Komisije s druge strane, osobito uspostavom mreže dopisnika koje imenuju države članice. Nadalje, kako bi se preispitalo ispunjuju li se tim mjerama zadani ciljevi, Komisija ispituje, po potrebi uz pomoć Europskog opservatorija za kršenje prava intelektualnog vlasništva, primjenu ove Direktive i djelotvornost poduzetih nacionalnih mjera.
- (23) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i osobito uzimaju u obzir načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, osobito pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na slobodu izražavanja i informiranja, sloboda odabira zanimanja i pravo na zaposlenje, sloboda poduzetništva, pravo na vlasništvo, pravo na dobru upravu, pristup dokumentaciji i očuvanje tajnosti poslovnih aktivnosti, pravo na učinkoviti pravni lijek i pošteno suđenje te pravo na obranu.

- (24) Važno je da se poštuju pravo na privatnost i zaštitu osobnih podataka svih osoba čije bi osobne podatke nositelj poslovne tajne mogao zaštititi kao poslovnu tajnu ili svih osoba uključenih u spor povezan s neovlaštenim pribavljanjem, korištenjem ili odavanjem poslovne tajne te osoba čiji su osobni podatci obrađeni. Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁸ uređuje se obrada osobnih podataka koja se provodi u državama članicama u okviru ove Direktive te pod nadzorom nadležnih tijela država članica, osobito javnih neovisnih tijela koje imenuju države članice. Stoga ova Direktiva ne bi trebala utjecati na prava i obveze utvrđene u Direktivi 95/46/EZ, posebno na prava osobe na koju se podaci odnose da pristupi svojim osobnim podacima koji se obrađuju i da ishodi ispravak, brisanje ili blokiranje podataka ako su nepotpuni ili netočni i, ovisno o slučaju, na obvezu obrade osjetljivih podataka u skladu s člankom 8. stavkom 5. Direktive 95/46/EZ.

⁸ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

- (25) Budući da se cilj ove Direktive, tj. postizanje neometanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta uspostavom dostatne i usporedive razine pravnih sredstava na unutarnjem tržištu u slučaju neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne, ne može dostatno ostvariti na razini država članica te se zbog opsega i učinka može bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno tim člankom, ova Direktiva ne prelazi okvire onog što je potrebno za postizanje tog cilja.
- (26) Cilj ove Direktive nije utvrđivanje usklađenih pravila za pravosudnu suradnju, nadležnost, priznavanje i izvršenje odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, niti rješavanje pitanja mjerodavnog prava. Ostali instrumenti Unije kojima se općenito uređuju ta pitanja trebali bi se u načelu i dalje primjenjivati na područje obuhvaćeno ovom Direktivom.
- (27) Ova Direktiva ne smije utjecati na primjenu pravila o tržišnom natjecanju, osobito članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Mjere predviđene ovom Direktivom ne bi se trebale koristiti za nepropisno ograničavanje tržišnog natjecanja na način koji se protivi Ugovoru.
- (28) Izvršeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001⁹, koji je dao mišljenje 12. ožujka 2014¹⁰.**

⁹ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.)

¹⁰ SL C ...

- (28) Mjere donesene radi zaštite poslovne tajne od neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja ne bi smjele utjecati na primjenu ostalog odgovarajućeg zakonodavstva u ostalim područjima uključujući prava intelektualnog vlasništva, privatnost, pristup dokumentima i ugovorno pravo. Međutim, u slučaju preklapanja područja primjene Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ i područja primjene ove Direktive, ova Direktiva ima prednost kao *lex specialis*.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Poglavlje I.

Predmet i područje primjene

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Direktivom utvrđuju pravila o zaštiti od neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne.

Države članice mogu, u skladu s odredbama Ugovora, osigurati sveobuhvatniju zaštitu protiv neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne od one koja se zahtijeva ovom Direktivom, uz uvjet da se osigura usklađenost s člancima 4., 5., **člankom** 6. stavkom 1., **člankom** 7., **člankom 8. stavkom 1.** drugim podstavkom, **člankom** 8. stavcima 3. i 4., i **člankom** 9. stavkom 2., **člancima** 10., 12. i **člankom** 14. stavkom 3.

¹¹ Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva SL L 157, 30.4.2004., str. 45.

Članak 2.
Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „poslovna tajna” znači informacije koje ispunjuju sljedeće zahtjeve:
 - (a) tajne su u smislu da nisu, u cijelosti ili u određenom sastavu ili kombinaciji svojih sastavnih dijelova, općepoznate ili lako dostupne osobama iz krugova koji se uobičajeno bave tom vrstom informacija;
 - (b) imaju stvarnu ili potencijalnu komercijalnu vrijednost zbog toga što su tajne;
 - (c) na njih su se primijenili odgovarajući postupci na temelju kojih je osoba koja ih zakonski nadzire osigurala njihovu tajnost;
- (2) „nositelj poslovne tajne” znači svaka fizička ili pravna osoba koja zakonski nadzire poslovnu tajnu.
- (3) „počinitelj povrede” znači svaka fizička ili pravna osoba koja je neovlašteno pribavila, koristila ili odala poslovnu tajnu.
- (4) „roba kojom je počinjena povreda” znači roba za čiji se dizajn, kvalitetu, funkcioniranje, postupak proizvodnje ili stavljanje na tržište znatno iskoristila poslovna tajna koja je neovlašteno pribavljena, korištena ili odana.

Poglavlje II.

Pribavljanje, korištenje i odavanje poslovne tajne

Članak 3.

Neovlašteno pribavljanje, korištenje i odavanje poslovne tajne

1. Države članice osiguravaju da nositelj poslovne tajne ima pravo primijeniti mjere, postupke i pravna sredstva predviđena ovom Direktivom u cilju sprječavanja neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja **svoje** poslovne tajne odnosno ostvarenja pravne zaštite u pogledu toga.
2. Pribavljanje poslovne tajne bez pristanka nositelja poslovne tajne smatra se neovlaštenim u slučajevima kada je to učinjeno pomoću:
 - (a) neovlaštenog pristupa, umnažanja ili pribavljanja svih dokumenata, predmeta, materijala, tvari ili elektroničkih spisa, koje zakonski nadzire nositelj poslovne tajne i koji sadržavaju poslovnu tajnu ili se poslovna tajna može iz njih izvesti;
 - (b) izbrisano
 - (c) izbrisano;
 - (d) izbrisano;
 - (e) izbrisano;

- (f) bilo kojeg drugog postupanja koje se u tim okolnostima smatra protivnim poštenim poslovnim praksama.
3. Korištenje ili odavanje poslovne tajne smatra se neovlaštenim u slučajevima kada to bez pristanka nositelja poslovne tajne učini osoba za koju se utvrdi da ispunjuje neki od sljedećih uvjeta:
- (a) poslovnu tajnu pribavila je neovlašteno;
 - (b) krši ugovor o povjerljivosti ili bilo koju drugu obvezu o čuvanju poslovne tajne;
 - (c) krši ugovornu ili bilo koju drugu obvezu kojom se ograničava korištenje poslovne tajne.
4. Pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne smatra se neovlaštenim i u slučajevima ako je osoba u trenutku pribavljanja, korištenja ili odavanja znala ili je u tim okolnostima trebala znati da je poslovna tajna pribavljena **izravno ili neizravno** od druge osobe koja je neovlašteno koristila ili odala poslovnu tajnu u smislu stavka 3.
5. Neovlaštenim korištenjem poslovne tajne smatraju se i proizvodnja, ponuda ili stavljanje na tržište robe kojom je počinjena povreda odnosno uvoz, izvoz ili skladištenje robe kojom je počinjena povreda u te svrhe, ako je osoba koja je provodila te aktivnosti znala ili je u tim okolnostima trebala znati da je poslovna tajna korištena neovlašteno u smislu stavka 3.

Članak 4.

Ovlašteno pribavljanje, korištenje i odavanje poslovne tajne i iznimke

1. Pribavljanje poslovne tajne smatra se ovlaštenim u slučajevima kada je ona pribavljena jednim od sljedećih načina:
 - (a) neovisnim otkrićem ili stvaralaštvom;
 - (b) opažanjem, proučavanjem, rastavljanjem ili testiranjem proizvoda ili predmeta koji je dostupan javnosti ili koji zakonski posjeduje osoba koja je pribavila informacije koja nema nikakvu pravno valjanu obvezu da ograniči pribavljanje poslovne tajne;
 - (c) svim drugim praksama koje su u tim okolnostima u skladu s poštenim poslovnim praksama.
- 1.a Pribavljanje, korištenje i odavanje poslovne tajne smatra se ovlaštenim u onoj mjeri u kojoj je takvo pribavljanje, korištenje ili odavanje propisano ili dopušteno pravom Unije ili nacionalnim pravom.
2. Države članice osiguravaju da se zahtjevi za primjenom mjera, postupaka i pravnih sredstava predviđenih ovom Direktivom odbace ako je navodno pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne učinjeno u jednom od sljedećih slučajeva:
 - (a) radi zakonskog ostvarenja prava na slobodu izražavanja i informiranja;

- (b) za potrebe otkrivanja povrede, prijestupa ili nezakonite aktivnosti, pod uvjetom da je navodno pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne bilo potrebno za to otkrivanje te da je tuženik djelovao u općem interesu;
- (c) poslovnu tajnu odali su radnici svojim predstavnicima u okviru zakonskog izvršenja njihovih predstavničkih dužnosti, **pod uvjetom da je takvo odavanje bilo neophodno za to izvršenje**;
- (d) izbrisano;
- (e) za potrebe zaštite zakonitih interesa koji se priznaju pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Poglavlje III.

Mjere, postupci i pravna sredstva

ODJELJAK 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 5.

Opća obveza

1. Države članice predviđaju mjere, postupke i pravna sredstva koji su potrebni radi osiguravanja dostupnosti pravnih sredstava u okviru građanskog prava od neovlaštenog pribavljanja, korištenja i odavanja poslovne tajne.

2. Mjere, postupci i pravna sredstva iz stavka 1.:

- (a) poštteni su i pravični;
- (b) nisu nepotrebno složeni ili skupi te ne uključuju nerazumne rokove ili neopravdana kašnjenja;
- (c) djelotvorni su i odvraćajući.

Članak 6.

Proporcionalnost i zlouporaba spora

1. Mjere, postupci i pravna sredstva u skladu s ovom Direktivom provode se:

- (a) na razmjeran način;
- (b) izbjegavanjem stvaranja prepreka zakonitoj trgovini na unutarnjem tržištu i
- (c) predviđanjem zaštitnih mjera protiv zlouporabe.

2. Države članice osiguravaju da nadležna pravosudna tijela mogu, na zahtjev tuženika, provesti prikladne mjere predviđene nacionalnim pravom kada je tužbeni zahtjev o neovlaštenom pribavljanju, korištenju ili odavanju poslovne tajne očito neutemeljen te je utvrđeno da je podnositelj tužbenog zahtjeva pokrenuo sudski postupak s ciljem zlorabljenja ili u lošoj vjeri. Te mjere mogu, prema potrebi, uključivati **dodjelu naknade štete tuženiku**, izricanje sankcija podnositelju tužbenog zahtjeva ili **nalaganje** širenja informacija u vezi s odlukom donesenom u skladu s člankom 14.

Države članice mogu osigurati da te mjere budu predmet odvojenog sudskog postupka.

Članak 7.

Zastara

Države članice utvrđuju pravila koja se primjenjuju na zastaru za **dopunjene zahtjeve** ili podnošenje tužbenog zahtjeva za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava predviđenih ovom Direktivom. Ta pravila određuju kada počinje teći **zastara**, njeno trajanje i okolnosti pod kojima se **zastara** prekida ili obustavlja. Trajanje **zastare** ne smije prelaziti **šest** godina.

Članak 8.

Očuvanje povjerljivosti poslovne tajne tijekom sudskog postupka

1. Države članice osiguravaju da stranke, njihovi zastupnici, sudski službenici, svjedoci, stručnjaci i sve druge osobe koje sudjeluju u sudskom postupku koji se odnosi na neovlašteno pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne, ili koji imaju pristup dokumentima koji su sastavni dio tog postupka, ne smiju koristiti ili odati bilo koju poslovnu tajnu ili navodnu poslovnu tajnu koju su mjerodavne pravosudne vlasti, kao odgovor na **valjano obrazložen tužbeni zahtjev** zainteresirane stranke, ocijenile povjerljivom i za koju su saznale na temelju tog sudjelovanja ili pristupa.

Obveza iz prvog podstavka ostaje na snazi nakon završetka sudskog postupka. Međutim, **takva obveza** prestaje važiti u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

- (a) ako se konačnom odlukom utvrdi da navodna poslovna tajna ne ispunjuje zahtjeve iz članka 2. točke 1.;
- (b) ako informacije tijekom vremena postanu općepoznate ili lako dostupne osobama iz krugova koji se uobičajeno bave tom vrstom informacija.

2. Države članice osiguravaju i da nadležna pravosudna tijela mogu, na temelju propisno obrazloženog zahtjeva koji podnese neka stranka, poduzeti posebne mjere koje su potrebne za očuvanje povjerljivosti bilo koje poslovne tajne ili navodne poslovne tajne koja se koristi ili na koju se upućuje tijekom sudskog postupka koji se odnosi na neovlašteno pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne. Države članice također mogu dopustiti nadležnim pravosudnim tijelima da poduzmu takve mjere na vlastitu inicijativu.

Mjere iz prvog podstavka moraju barem uključivati mogućnost:

- (a) ograničavanja pristupa bilo kojem dokumentu s poslovnom tajnom **ili navodnom poslovnom tajnom** koji su dostavile stranke ili treće strane, u cijelosti ili djelomično, na ograničen broj osoba, uz uvjet da se barem jednoj osobi iz svake stranke, **njezinom odvjetniku ili predstavniku u sudskom postupku i službenicima suda** da puni pristup takvom dokumentu;
- (b) ograničavanja pristupa ročištima na kojima bi se mogla odati poslovna tajna **ili navodna poslovna tajna** te s njima povezanim zapisnicima ili transkriptima na ograničen broj osoba, uz uvjet da se barem jednoj osobi iz svake stranke, **njezinom odvjetniku ili predstavniku u sudskom postupku i službenicima suda** da puni pristup takvom ročištu, zapisnicima ili transkriptu;
- (c) osiguravanja dostupnosti trećim stranama nepovjerljive verzije svake sudske odluke u kojima su uklonjeni odlomci koji sadržavaju poslovnu tajnu.

3. Prilikom odlučivanja o prihvaćanju ili odbijanju tužbenog zahtjeva iz stavka 2. i procjene njegove proporcionalnosti, nadležna pravosudna tijela uzimaju u obzir potrebu osiguravanja prava na učinkovit pravni lijek i pravično suđenje, zakonite interese stranaka i, po potrebi, trećih strana, te moguću štetu za bilo koju od stranaka te, po potrebi, trećih strana, koja može proizaći iz prihvaćanja ili odbijanja tog zahtjeva.
4. Svaka obrada osobnih podataka u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. provodi se u skladu s Direktivom 95/46/EZ.

ODJELJAK 2.

Privremene mjere i mjere opreza

Članak 9.

Privremene mjere i mjere opreza

1. Države članice osiguravaju da nadležna pravosudna tijela mogu, na zahtjev nositelja poslovne tajne, protiv navodnog počinitelja povrede naložiti bilo koju od sljedećih privremenih mjera i mjera opreza:
 - (a) prekid ili, ovisno o slučaju, zabranu korištenja ili odavanja poslovne tajne na privremenoj osnovi;
 - (b) zabranu proizvodnje, ponude ili stavljanja na tržište robe kojom je počinjena povreda odnosno uvoza, izvoza ili skladištenja robe kojom je počinjena povreda u te svrhe;

- (c) zapljenu ili predaju robe za koju se sumnja da je njome počinjena povreda, uključujući uvezenu robu, kako bi se spriječio njezin ulazak na tržište ili stavljanje u promet na tržištu.
2. Države članice osiguravaju da pravosudna tijela mogu, kao alternativu mjerama iz stavka 1., dopustiti nastavak navodnog neovlaštenog korištenja ili odavanja poslovne tajne pod uvjetom da se podnesu jamstva kojima se osigurava naknada štete nositelju poslovne tajne.

Članak 10.

Uvjeti za podnošenje tužbenog zahtjeva i zaštitne mjere

1. Države članice osiguravaju da su nadležna pravosudna tijela ovlaštena, u pogledu mjera iz članka 9., zatražiti od podnositelja tužbenog zahtjeva da dostavi dokaze koji se mogu razumno smatrati dostupnima kako bi se s dovoljnom sigurnošću dokazalo da poslovna tajna postoji, da je podnositelj tužbenog zahtjeva nositelj poslovne tajne i da je poslovna tajna neovlašteno pribavljena, da se poslovna tajna neovlašteno koristi ili je neovlašteno odana, odnosno da je neovlašteno pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne neminovno.

2. Države članice osiguravaju da su nadležna pravosudna tijela obvezna, prilikom odlučivanja o prihvatanju ili odbijanju tužbenog zahtjeva i procjene njegove proporcionalnosti, uzeti u obzir posebne okolnosti slučaja. Ta procjena uključuje, prema potrebi, vrijednost poslovne tajne, mjere poduzete radi zaštite poslovne tajne ili drugih posebnih svojstava poslovne tajne te postupanje tuženika prilikom pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne, učinak neovlaštenog korištenja ili odavanja poslovne tajne, zakonite interese stranaka i mogući učinak prihvatanja ili odbijanja tužbenog zahtjeva na stranke, zakonite interese trećih strana, javni interes i zaštitu temeljnih prava.
3. Države članice osiguravaju da se, na zahtjev tuženika, privremene mjere iz članka 9. ukidaju ili da na drugi način prestaju proizvoditi učinak ako:
 - (a) podnositelj zahtjeva ne pokrene pred nadležnim pravosudnim tijelima sudski postupak za donošenje odluke o meritumu predmeta u razumnom roku koji utvrdi pravosudno tijelo koje je naložilo mjere u slučaju kada je to dopušteno na temelju zakonodavstva države članice, ili u slučaju nepostojanja te odluke, u roku od najviše 20 radnih dana ili 31 kalendarskog dana, ovisno o tome koji je rok duži;
 - (b) dotične informacije u međuvremenu više ne ispunjuju zahtjeve iz članka 2. točke 1. zbog razloga za koje tuženik nije odgovoran.

4. Države članice osiguravaju da nadležna pravosudna tijela mogu poduzeti privremene mjere iz članka 9. pod uvjetom da podnositelj tužbenog zahtjeva podnese odgovarajuće osiguranje ili istovrijedno jamstvo kojim se osigurava naknada za bilo koju štetu koju je tuženik pretrpio ili po potrebi bilo koja druga osoba na koju su mjere imale učinak.
5. Ako se privremene mjere ukidaju na temelju stavka 3. točke (a) ili prestaju vrijediti zbog postupanja ili propusta podnositelja tužbenog zahtjeva, odnosno ako se naknadno utvrdi da nije bilo neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne ili prijetnje od takvog postupanja, nadležna pravosudna tijela ovlaštena su, na zahtjev tuženika ili oštećene treće osobe, podnositelju tužbenog zahtjeva naložiti da tuženiku ili oštećenoj trećoj strani osigura naknadu štete uzrokovane tim mjerama.

Države članice mogu osigurati da te mjere budu predmet odvojenog sudskog postupka.

ODJELJAK 3.

MJERE KOJE PROIZLAZE IZ ODLUKE O MERITUMU PREDMETA

Članak 11.

Sudski nalozi i korektivne mjere

1. U slučaju da se donesenom sudskom odlukom utvrdi neovlašteno pribavljanje, korištenje ili odavanje poslovne tajne, države članice osiguravaju da nadležna pravosudna tijela mogu, na zahtjev podnositelja tužbenog zahtjeva, protiv počinitelja povrede naložiti sljedeće:
 - (a) prekid ili, ovisno o slučaju, zabranu korištenja ili odavanja poslovne tajne;

- (b) zabranu proizvodnje, ponude ili stavljanja na tržište robe kojom je počinjena povreda odnosno uvoza, izvoza ili skladištenja robe kojom je počinjena povreda u te svrhe;
- (c) donošenje odgovarajućih korektivnih mjera u odnosu na robu kojom je počinjena povreda.

2. Korektivne mjere iz stavka 1. točke (c) uključuju:

- (a) izbrisano
- (b) povlačenje s tržišta robe kojom je počinjena povreda;
- (c) uklanjanje s robe svojstva kojom je počinjena povreda;
- (d) uništenje robe kojom je počinjena povreda ili po potrebi njezino povlačenje s tržišta, pod uvjetom da se takvom **mjerom** ne ugrožava zaštita dotične poslovne tajne;
- (e) uništenje u cijelosti ili dijelova svih dokumenata, predmeta, materijala, stvari ili elektroničkih spisa koji sadržavaju poslovnu tajnu ili kojima se ona provodi, ili po potrebi predaju podnositelju zahtjeva tih dokumenata, predmeta, materijala, stvari i elektroničkih spisa u cijelosti ili djelomično.

3. U slučaju naloga o povlačenju s tržišta robe kojom je počinjena povreda, države članice **moгу osigurati** da pravosudna tijela mogu, na zahtjev nositelja poslovne tajne, naložiti da se roba preda nositelju poslovne tajne ili dobrotvornoj organizaciji.
4. Pravosudna tijela nalažu da se mjere z stavka 1. točke (c) provedu na trošak počinitelja povrede, osim ako ne postoje posebni razlozi da se to ne učini. Tim se mjerama ne dovodi u pitanje naknada štete na koju nositelj poslovne tajne ima pravo zbog neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne.

Članak 12.

Uvjeti za podnošenje tužbenog zahtjeva, zaštitne i alternativne mjere

1. Države članice osiguravaju da su nadležna pravosudna tijela obvezna, prilikom razmatranja zahtjeva za usvajanjem sudskih naloga i korektivnih mjera iz članka 11. i procjene njihove proporcionalnosti, uzeti u obzir posebne okolnosti slučaja. Ta procjena uključuje, prema potrebi, vrijednost poslovne tajne, mjere poduzete radi zaštite poslovne tajne ili drugih posebnih svojstava poslovne tajne te postupanje tuženika prilikom pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne, učinak neovlaštenog korištenja ili odavanja poslovne tajne, zakonite interese stranaka i mogući učinak prihvaćanja ili odbijanja tužbenog zahtjeva na stranke, zakonite interese trećih strana, javni interes i zaštitu temeljnih prava.

Ako nadležna pravosudna tijela ograniče trajanje mjere iz članka 11. stavka 1. točaka (a) i (b), to trajanje treba biti dostatno za uklanjanje svake komercijalne ili ekonomske prednosti koju bi počinitelj povrede mogao ostvariti na temelju neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne.

2. Države članice osiguravaju da se mjere iz članka 11. stavka 1. točaka (a) i (b), na zahtjev tuženika, ukidaju ili da na drugi način prestaju proizvoditi učinak ako dotične informacije u međuvremenu više ne ispunjuju uvjete iz članka 2. točke 1. zbog razloga za koje tuženik nije odgovoran.
3. Države članice osiguravaju da nadležno pravosudno tijelo može, na zahtjev osobe na koju bi se mogle primijeniti mjere predviđene člankom 11., naložiti plaćanje novčane naknade oštećenoj stranci umjesto primjene tih mjera ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) dotična osoba u vrijeme korištenja ili odavanja **nije znala niti** je, u tim okolnostima, imala razloga znati da je poslovna tajna pribavljena od druge osobe koja je poslovnu tajnu neovlašteno koristila ili odavala;
 - (b) provedbom dotičnih mjera nanijela bi se nerazmjerna šteta toj osobi;
 - (c) novčana naknada oštećenoj stranci čini se primjerena.

Ako se umjesto naloga iz članka 11. stavka 1. točaka (a) i (b) naloži novčana naknada, iznos te novčane naknade ne smije premašiti iznos tantijema ili naknada koje bi se trebale platiti da je ta osoba dobila odobrenje za korištenje dotične poslovne tajne, u razdoblju u kojem se korištenje poslovne tajne moglo spriječiti.

Članak 13.

Naknada štete

1. Države članice osiguravaju da nadležna pravosudna tijela mogu, na zahtjev oštećene stranke, počinitelju povrede koji je znao ili je trebao znati da sudjeluje u neovlaštenom pribavljanju, korištenju ili odavanju poslovne tajne naložiti da nositelju poslovne tajne isplati naknadu koja odgovara stvarno pretrpljenoj šteti koja je nastala kao rezultat povrede.

Države članice mogu, **skladu sa svojim nacionalnim pravom i praksom, ograničiti** odgovornost zaposlenika prema poslodavcima **za štetu** za neovlašteno pribavljanje ili odavanje poslovne tajne poslodavca kada djeluju bez namjere.

2. Prilikom određivanja iznosa naknade štete temeljem stavka 1., nadležna pravosudna tijela uzimaju u obzir sve odgovarajuće čimbenike, kao što su negativne gospodarske posljedice, uključujući i izgubljenju dobit, koje je pretrpjela oštećena stranka, svaku nepoštenu dobit koju je ostvario počinitelj povrede i, u odgovarajućim slučajevima, elemente koji nisu gospodarski čimbenici, kao što je moralna šteta koja je nositelju poslovne tajne nanesena neovlaštenim pribavljanjem, korištenjem ili odavanjem.

Međutim, nadležna pravosudna tijela mogu, u odgovarajućim slučajevima, odrediti naknadu štete kao jednokratni iznos na temelju elemenata kao što je najmanje iznos tantijema ili naknada koje bi se trebale platiti da je počinitelj povrede zatražio odobrenje za korištenje dotične poslovne tajne.

Članak 14.

Objavljivanje sudskih odluka

1. Države članice osiguravaju da u sudskim postupcima pokrenutima zbog neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne, nadležna pravosudna tijela mogu odrediti, na zahtjev podnositelja tužbenog zahtjeva i na trošak počinitelja povrede, primjerene mjere za širenje informacija u vezi s odlukom, uključujući i njezino objavljivanje u cijelosti ili djelomično.
2. Primjenom svake mjere iz stavka 1. ovog članka čuva se povjerljivost poslovne tajne kako je predviđeno člankom 8.

3. Prilikom odlučivanja o primjeni mjere iz stavka 1. i procjene njezine proporcionalnosti, nadležna pravosudna tijela uzimaju u obzir bi li podaci o počinitelju povrede omogućili da se odredi fizička osoba i, ako je to slučaj, bi li objava tih podataka bila opravdana, osobito imajući na umu sljedeće kriterije: moguću štetu koja se tom mjerom može nanijeti privatnosti i ugledu počinitelja povrede, postupanje počinitelja povrede prilikom pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne te vjerojatnost da će počinitelj povrede ponovno neovlašteno koristiti ili odavati poslovnu tajnu. Nadležna pravosudna tijela također uzimaju u obzir, prema potrebi, **druge okolnosti, osobito** vrijednost poslovne tajne i utjecaj neovlaštenog **pribavljanja**, odavanja ili korištenja poslovne tajne.

Poglavlje IV.

Sankcije, izvješćivanje i završne odredbe

Članak 15.

Sankcije za nepoštovanje obveza utvrđenih ovom Direktivom

Države članice osiguravaju da nadležna pravosudna tijela mogu izricati sankcije svim osobama koje ne poštuju ili odbijaju poštovati bilo koju mjeru donesenu u skladu s člancima 8., 9. i 11.

Predviđene sankcije uključuju mogućnost izricanja ponovljenog plaćanja kazni u slučaju nepoštovanja mjere donesene u skladu s člancima 9. i 11.

Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.

Članak 16.

Razmjena informacija i izvjestitelji

Radi promicanja suradnje, uključujući i razmjenu informacija među državama članicama te između država članica i Komisije, svaka država članica imenuje jednog ili više nacionalnih izvjestitelja za sva pitanja koja se odnose na provedbu mjera predviđenih ovom Direktivom. Podatke o nacionalnom izvjestitelju/izvjestiteljima priopćava drugim državama članicama i Komisiji.

Članak 17.

Izvešća

1. Do XX XX 20XX [tri godine nakon završetka razdoblja prenošenja] Ured za usklađivanje na unutarnjem tržištu (žigovi i dizajn), u okviru aktivnosti Europskog opservatorija za kršenje prava intelektualnog vlasništva, priprema početno izvješće o trendovima sudskih sporova u pogledu neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja poslovne tajne u skladu s primjenom ove Direktive.

2. Do XX XX 20XX [četiri godine nakon završetka razdoblja prenošenja] Komisija izrađuje privremeno izvješće o primjeni ove Direktive ta ga podnosi Europskom parlamentu i Vijeću. Ovim izvješćem uzima se u obzir izvješće iz stavka 1.
3. Do XX XX 20XX [osam godina nakon završetka razdoblja prenošenja] Komisija provodi procjenu učinaka ove Direktive te podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 18.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do XX XX 20XX [24 mjeseca] nakon dana donošenja ove Direktive. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 19.
Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 20.
Adresati

Ova je Direktiva upućena
državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament Za Vijeće
Predsjednik Predsjednik
